

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA RUNOVIĆI

**PRORAČUN
OPĆINE RUNOVIĆI ZA 2024.**

-Vodič za građane-

***UZ PRORAČUN OPĆINE RUNOVIĆI ZA 2024.GODINU I
PROJEKCIJU PRORAČUNA ZA 2025. I 2026.GODINU***

Što je Proračun?

- ✿ Proračun je jedan od najvažnijih dokumenta koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave
- ✿ Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne samouprave za proračunsku godinu sadrži i **projekciju** prihoda i primitaka te rashoda i izdataka **za dvije godine unaprijed**
- ✿ Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu (Narodne novine 144/21)

Kako se donosi proračun?

- ❁ Proračun donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave (Općinsko Vijeće Općine Runovići)
- ❁ Proračun se prema Zakonu mora donijeti najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu prema prijedlogu kojega utvrđuje načelnik i dostavlja predstavničkom tijelu do 15.studenog tekuće godine
- ❁ Proračunsko planiranje provodi Jedinostveni upravni odjel, koji izrađuje koncept prijedloga za Općinskog načelnika.
- ❁ Proračun nije „statičan„ dokument, već je podložan promjenama tijekom godine.

Sadržaj Proračuna

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela i od plana razvojni programa

 OPĆI DIO Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja

Struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka po vrstama,

 POSEBNI DIO sastoji se od plana rashoda proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

 PLAN RAZVOJNIH PROGRAMA

Plan razvojnih programa je dokument jedinice lokalne i područne(regionalne)samouprave sastavljen za trogodišnje razdoblje, koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja jedinice lokalne samouprave povezane s programskim i organizacijskom klasifikacijom proračuna.

Prikaz sastavnih dijelova proračuna kako slijedi;

PRORAČUN OPĆINE

1.OPĆI DIO

2.POSEBNI DIO

3.PLAN RAZVOJNIH

PRORAČUNAPRORAČUNA

- Račun prihoda i rashoda
- Račun financiranja
- PROGRAMI

PROGRAMA

- Plan rashoda i izdataka proračunskih korisnika
- aktivnosti
- projekti

- Ciljevi
- Prioriteti

Prihodi i primici, rashodi i izdaci proračuna i financijskog plana iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama kako slijedi;

- Organizacijska* (međusobno povezane cjeline proračuna koji materijalnim sredstvima ostvaruju postavljene ciljeve)
- Programska* (sadrži aktivnosti i projekte povezane zajedničkim ciljem)
- Ekonomska* (sadrži prihode i primitke i rashode i izdatke prema njihovoj ekonomskoj namjeni)
- Funkcijska* (sadrži rashode i izdatke razvrstane prema namjeni)
- Lokacijska* (sadrži rashode i izdatke razvrstane za RH i inozemstvo)
- Izvori* (sadrži prihode i primitke iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene)

RASHODI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI ⇒

1) Rashodi poslovanja

a) Rashodi za zaposlene (plaće djelatnika općine, naknade, doprinosi na plaće),

b) Materijalni rashodi (naknade troškova zaposlenicima, uredski materijal, energija, telefon, pošta, intelektualne usluge, reprezentacija, naknade vijećnicima, održavanje komunalne infrastrukture...),

c) Financijski rashodi (kamate na kredite, bankarske usluge)

d) Subvencije (građanima, OPG-ovima, Trgovačkim društvima u vl. Općine, novoosnovanim tvrtkama)

e) Pomoći (tekuće i kapitalne pomoći)

f) Naknade građanima i kućanstvima (troškovi koji se odnose na isplate u okviru

Programa socijale i zdravstvene zaštite, Odluke vijeća i načelnika)

g) Ostali rashodi

-donacije (naknade za rad udruga u kulturi, sportu, socijali, DVD-ovima, financiranju političkih stranaka i sl),

2) Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

- a) Kupnja zemljišta
- b) Kupnja ili gradnja građevinskih objekata (poslovni objekti, komunalni objekti, nogostupi, Javna rasvjeta, izgradnja lokalnih cesta i poljskih putova)
- c) Kupnja uredske oprema i namještaja
- d) Oprema za održavanje i zaštitu
- e) Sportska i glazbena oprema
- f) Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene

3) Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova

Važno je znati!

- Jedno od najvažnijih načela proračuna je da isti mora biti **uravnotežen**
- **ukupna visina planiranih prihoda mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda**
- određeni rashodi mogu se financirati isključivo iz određenih prihoda – namjenski prihodi

Važno je znati!

PRIHODI PRORAČUNA

- komunalni prihodi -isključivo za komunalne programe,
- Komunalni doprinos - gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- Komunalna naknada - održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- nenamjenski prihodi (porezi, ostali prihodi) moguće je financirati sve vrste rashoda, a u Općini Runovići uglavnom se troše za:
  - javne potrebe (sufinanciranje dječjih vrtića i sl)
  - materijalne rashode općine, rashode za zaposlene
  - pokriće nedostatka komunalnih prihoda u održavanju komunalne infrastrukture(Program održavanja komunalne infrastrukture viši je od prihoda koji se naplate za tu namjenu)

Važno je znati!

RASHODI PRORAČUNA

Zadani rashodi (zakonske obveze JLS)

- _ Predškolski odgoj,
- _ Osnovno školsko obrazovanje
- _ Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- _ Gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- _ Protupožarna i civilna zaštita
- _ Izrada prostornih planova
- _ Plaće i materijalni rashodi stručnih tijela JLS

Fakultativni rashodi - osiguravanje dodatnih standarda u javnim potrebama

- _ Manifestacije, redovan rad Zaklade Runovići i udruga u kulturi
- _ Sport,
- _ Socijalni programi i zdravstvena zaštita
- _ Tehnička kultura
- _ Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (stipendije, nagrade za izvrsnost, prijevoz, i sl.)
- _ Redovni programi u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju (sufinanciranje)

Da li se proračun može mijenjati?

- Proračun nije „statičan“ akt već se, sukladno Zakonu, može mijenjati tijekom proračunske godine
- Izmjene i dopune Proračuna(**rebalans**).

Procedura

izmjena Proračuna istovjetna je proceduri njegova donošenja:

„rebalans” predlaže načelnik, a donosi ga Općinsko vijeće

- Tijekom proračunske godine, a u slučaju da se, zbog nastanka novih obveza za proračun ili promjena gospodarskih kretanja, povećaju rashodi i/ili izdaci odnosno smanje prihodi i/ili primici, načelnik može na prijedlog Upravnog odjela nadležnog za financije obustaviti izvršavanje pojedinih rashoda i/ili izdataka
- Privremene mjere mogu trajati najviše 45 dana.

Kako se Općina može zaduživati?

Općina se može dugoročno zaduživati

- isključivo za kapitalne investicije
- Investicija planirana u Proračunu
- Prethodna suglasnost Općinskog vijeća
- Suglasnost Vlade RH
- **Ukupan opseg zaduženja** godišnja obveza anuiteta po zaduženju Općine kao i anuiteta po danim jamstvima i suglasnostima (trgovačkim društvima i ustanovama Općine) **ne smije prelaziti 20% prihoda proračuna** (bez prihoda od domaćih i stranih pomoći, donacija, sufinanciranja građana)

Općina se može kratkoročno zaduživati

- Bez posebnih suglasnosti
- Pokriće nelikvidnosti
- Unutar jedne godine

Smjernice i obrazloženje uz proračun za 2023. godinu

Proračun Općine Runovići za 2023. godinu, prvenstveno je baziran na činjenici da se unatoč realnoj potrebi, ne uvodi novo i dodatno opterećenje stanovništva i gospodarstva tj. ne povećavaju se javna davanja

Makroekonomske pokazatelji i projekcije utemeljene su na dostupnim informacijama i statističkim podacima, te na Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2022. – 2024. godine, Ministarstva financija RH, uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti, a ujedno pridržavajući se Zakona o proračunu i Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Ukupni prihodi i primici proračuna 2023. godine planirani su u iznosu od 2.230.000 EUR-a, te su u toj visini planirani i rashodi istoga.

Općina Runovići planira nastavak kapitalnih investicija :

- ✿ Izgradnja Dječjeg vrtića Runović*
- ✿ Asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području Općine Runović*
- ✿ Izgradnja nerazvrstanih cesta, uređenje nogostupa, parkinga i javnih površina*
- ✿ Uređenje ulice i nerazvrstane ceste u naselju Bežovani - Groblje*
- ✿ Izgradnja vodoopskrbne mreže*
- ✿ Izgradnja igrališta i popratnih sadržaja*
- ✿ Izgradnja sportskog centra Glavica*
- ✿ Dovršetak Multifunkcionalnog igrališta Pojilo*

- ✿ *Modernizacija javne rasvjete – LED svjetiljkama*
- ✿ *Rasvjeta na nogometnom igralištu*
- ✿ *Izgradnja sunčeve elektrana*
- ✿ *Dom kulture Runović – istočno prizemlje*
- ✿ *Društveni dom (Ambulanta)*
- ✿ *Uređenje parkinga i groblja sv. Mihovila*
- ✿ *Objekt za skupljanje misa*
- ✿ *Uređenje ljetne učionice kod Dječjeg vrtića i okoliša DV*
- ✿ *Kupnja zemljišta*
- ✿ *Hortikulturno uređenje*
- ✿ *Izrada putokaza i edukativnih tabla*
- ✿ *Infrastruktura i modernizacija Šumskih putova*
- ✿ *Biciklističke staze*
- ✿ *Nabava kontejnera za odvojeno prikupljanje otpada*
- ✿ *Nabava prometnih kamera*
- ✿ *Stroj za održavanje javnih površina*

Prostorno planska dokumentacija:

- ✿ *Dokumentacija vezana uz projekt groblja*
- ✿ *Dokumentacija vezana za uknjižbu nerazvrstanih cesta Općine Runovići*
- ✿ *Dokumentacija vezana uz uknjižbu nogometnog igrališta*
- ✿ *Dokumentacija vezana uz sređivanje nerazvrstanih cesta te druga dokumentacija*

Zadržavanje visokih standarda i stečenih prava u okvirima:

- *Predškolskog odgoja i obrazovanja (sufinanciranje predškolskih programa, stipendije studentima i sufinanciranje poslijediplomskog doktorskog studija, sufinanciranje nabavke školskih udžbenika, prijevoz srednjoškolaca)*
- *Financiranje rada udruga u kulturi i športu*
- *Potpota značajnim događanjima i manifestacijama*
- *Poboljšanje demografske situacije u općini (naknade za rođenje djeteta)*
- *Potpota socijalno ugroženom stanovništvu*

Navedene investicije, kao što je vidljivo iz strukture prihoda od donacija uvelike ovise o dotacijama iz državnog, a dijelom i županijskog proračuna. Projektni planovi, te zahtjevi za sufinanciranje kapitalnih investicija su odaslani nadležnim ministarstvima i fondovima, no neizvjestan je njihov način, obim i vremenska dinamika sufinanciranja.

CILJEVI

Osnovni cilj proračunskoga planiranja u 2024. godini je osiguranje stabilnosti Proračuna općine i uredno izvršavanje svih preuzetih obveza

- Pozitivni pokazatelji:

- Povećanje prihoda od poreza i prireza na dohodak
- Povećanje prihoda od poreza na promet nekretnina
- Povećanje udjela prihoda za fiskalno izravnanje

- Negativni pokazatelji:

- Općenito gospodarska i trenutno politička situacija u zemlji i okruženju, te teška naplativost općinskih potraživanja
- Nepoznat je učinak punjenja prihodovne strane iz kapitalnih dotacija iz županijskog i državnog proračuna (EU)
- Zdravstvena situacija uvjetovana COVID-om

KRATKI PRIKAZ PRORAČUNA ZA PRORAČUNSKU 2023. I PROJEKCIJA ZA 2024. I 2025. GODINU

Proračun Općine Runovići za 2023.godinu s projekcijama za 2024. i 2025. godinu usvojen je na 9. sjednici Općinskog vijeća održanoj 16. prosinca 2022. godine.

Proračunom su predviđeni:

- 1.Prihodi poslovanja u iznosu 2.230.000,00 EUR-a.
- 2.Rashodi poslovanja 653.263,00 EUR-a.
- 3.Rashodi za nabavku nefinancijske imovine 1.402.757,00 EUR-a.

Važni kontakti i korisne informacije:

Kontakt telefon: 021/849 507

e-mail adresa za izravnu komunikaciju sa Jedinstvenim upravnim
odjelom i Općinskim načelnikom:

opcina-runovici@st.t-com.hr

ili

opcina.runovici@gmail.com

Internet adresa: www.runovici.hr

Runović, listopad 2023. godine